

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 12027

Doknr.
349849

Dato
22-12-2020

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 1. december 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 130 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marie Bjerre (V).

Spørgsmål nr. 130:

”Ministeren bedes lave en processkrivelse for en typisk sag i Familieretshuset for henholdsvis røde, gule og grønne sager, herunder med 60 % implementering og 100 % implementering, og med angivelse af de enkelte steps og møder samt den nuværende ventetid og den forventede ventetid mellem de enkelte sagsbehandlingskridt efter forventet pukkelafvikling i 2022. Denne beskrivelse bedes ligeledes lavet for det tidligere system med statsforvaltningen.”

Svar:

Jeg har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet bidrag fra Familieretshuset.

Familieretshuset har oplyst, at man er i gang med den nærmere tilrettelæggelse af fremtidige sagsforløb som følge af aftalen om nedbringelse af ventetiderne i Familieretshuse. Nedenfor beskrives de nuværende, typiske sagsforløb i henholdsvis § 5, § 6 og § 7-sager om forældremyndighed, bopæl og samvær i Familieretshuset, samt et typisk sagsforløb i Statsforvaltningen. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at oplyse ventetiden mellem de forskellige sagsskridt i processerne, men det er en klar målsætning, at ventetiderne nedbringes markant efter pukkelafviklingen i Familieretshuset.

§ 5-sager Aftaleregistrering

Når Familieretshuset modtager en aftale om delt bopæl eller ændring af forældremyndigheden undersøges det, om Familieretshuset har kompetence til at registrere aftalen, og om aftalen opfylder de lovbestemte formkrav. Dernæst undersøges det, hvordan forældremyndigheden er placeret, og om øvrig relevant dokumentation er til stede. Når det konstateres, at forældrene har indgået en gyldig aftale, og formkravene er overholdt, kvitteres der til forældrene for modtagelsen af aftalen, og ændringerne registreres i CPR.

§ 6-sager Familiemægling

Sagsforløbet i hver enkelt sag tilrettelægges konkret efter familiens behov. Alle sager kommer dog gennem Familieretshusets automatiske screening i forbindelse med ansøgningen. Derefter sker der manuel visitation, hvor det vurderes, om sagen skal behandles som en § 6-sag eller en § 7-sag. I forbindelse med visitationen visiteres eventuelle ansøgninger om midlertidig forældremyndighed, samvær og bopæl til særskilt behandling i et skriftligt spor. Der sendes tilbud om kontaktperson til barnet, og der sendes en mødeindkaldelse til parterne, hvor den part, der ikke er ansøger, gøres bekendt med ansøgningen.

På første møde i sagen vurderes det, om der er behov for at arbejde med en konkret aftale eller facilitere en proces omkring den konkrete uenighed eller underliggende konflikt, og hvilke tiltag det vil kræve. Nogle sager vil kunne afsluttes med en aftale mellem parterne efter første møde.

En del af forældrene har behov for yderligere møder eller tilbud efter det første møde, fx forældre, som ikke bliver enige på første møde, som fortsat vil have udfordringer med at håndtere fremtidige konflikter eller har behov for opfølgning på aftaler.

Det vurderes sammen med forældrene, hvilke tilbud der er relevante, herunder hvordan det er muligt at arbejde med forældrenes motivation for at deltage i yderligere tilbud.

Ved 60 pct. implementering af den familieretlige reform vil der være færre 2. og 3. partsmøder i § 6-sager sammenlignet med fuld reformimplementering, ligesom der vil være en reduktion i de øvrige tilbud, som forældrene og til dels børnene bliver mødt med, *jf. bilag 1*.

Et forløb kan bestå af familiemæglingsmøder, evt. åbne tilbud og samtaler med barnet, herunder:

- Ét til tre familiemæglingsmøder
- Separate samtaler med forældrene, fx hvis konfliktniveauet er meget højt
- Konfliktmægling og samarbejdskurser
- Synliggøre barnets perspektiv gennem en børnesamtale.
- Aftaler om prøveordninger, som følges op på et opfølgende møde.
- Mulighed for opfølgning pr. tlf. med forældrene fx med fokus på at følge op på aftaler eller særlige spørgsmål fra mødet.

Forældrene kan under et forløb støttes i at se barnets perspektiv fx gennem udtalelser fra skole eller andre vigtige professionelle omkring barnet.

En sag afsluttes, når forældrene indgår en aftale omkring barnets forhold. Hvis det ikke lykkes at hjælpe forældrene frem til en aftale, træffer Familieretshuset afgørelse om samvær, som ikke er indgribende for barnet, mens sager vedrørende forældremyndighed, bopæl og indgribende samvær sendes til familieretten til afgørelse.

Kontakten til barnet bliver under hele sagen varetaget af barnets kontaktperson i Børneenheden, hvis barnet har taget imod tilbuddet om kontaktperson. Kontaktpersonen kan også følge barnet i familieretten, hvis familieretten vælger at inddrage barnet yderligere.

Ved 60 pct. implementering af den familieretlige reform vil der i mindre omfang blive arbejdet på at motivere forældrene til at arbejde med den underliggende konflikt fremfor at finde løsninger på den konkrete uenighed, som er anledning til den aktuelle henvendelse til Familieretshuset.

Når ventetiden er nedbragt til det ønskede niveau, vil implementeringen af reformen kunne fortsætte, således at der kan tilbydes forløb til alle familier, hvor det vurderes fagligt relevant for at arbejde med grundlæggende konflikt.

§ 7-sager Familieretlig udredning

Sagsforløbet i hver enkelt sag tilrettelægges konkret efter familiens behov. Alle sager kommer dog gennem Familieretshusets automatiske screening i forbindelse med ansøgningen. Derefter sker der manuel visitation, hvor det vurderes, om sagen skal behandles som en § 6-sag eller en § 7-sag. I forbindelse med visitationen tages der kontakt til barnets bopælskommune med henblik på at få afklaret, om kommunen har kendskab til familien og dermed oplysninger, som kan være relevante for sagens behandling. Eventuelle ansøgninger om midlertidig forældremyndighed, samvær og bopæl visiteres til særskilt behandling i et skriftligt spor. Der sendes tilbud om kontaktperson til barnet. Der sendes også en plan for sagens behandling til forældrene, hvor den part, der ikke er ansøger, gøres bekendt med ansøgningen, og begge parter gøres bekendt med det forventede sagsforløb. Derudover sendes en mødeindkaldelse til et tværfagligt møde til parterne. Der indkaldes til separate møder, hvis der er oplysninger eller mistanke om, at den ene part har udsat den anden part eller partens barn for voldelig adfærd.

På mødet med forældrene i en familieretlig udredningssag er formålet at udrede og belyse sagen, så familieretten kan træffe den bedste afgørelse for barnet. Der vil således være fokus på belysning af barnets situation. Herudover vil der være fokus på at rådgive forældrene om barnets situation og dæmpe konflikten mellem forældrene for at sikre, at mødet ikke højner eller eskalerer konflikten yderligere. En repræsentant fra kommunen kan deltage i mødet med henblik på at sikre, at der kan findes sammenhængende løsninger for barnet.

For at sikre en tilstrækkelig oplysning af sagen og særligt belyse risikofaktorenes betydning for barnet kan Familieretshuset efter mødet:

- Indhente oplysninger hos andre myndigheder
- Afholde en børnesamtale
- Iværksætte overvåget samvær
- Iværksætte børnesagkyndige undersøgelser (BSU) eller sagkyndige erklæringer (SE).

Der kan afholdes yderligere møde med forældrene:

- Hvis det bidrager til yderligere oplysning af sagen, fx hvis det ikke var muligt at afdække barnets perspektiv tilstrækkeligt på det første møde med forældrene, eller det første møde blev afholdt separat, og det vurderes relevant af hensyn til barnet at belyse sagen yderligere ved at holde et fælles møde med forældrene.
- Når det vurderes relevant af hensyn til barnets bedste, fx når resultatet af en børnesamtale eller BSU skal formidles til forældrene på et møde i fællesskab eller hver for sig.
- Når det sker som led i at dæmpe forældrenes konflikt.

Ved 60 pct. implementering af den familieretlige reform vil der være færre 2. og 3. partsmøder i § 7-sager sammenlignet med fuld reformimplementering, ligesom der vil være en reduktion i de øvrige tilbud, som forældrene og til dels børnene bliver mødt med, *jf. bilag 1*.

Når sagen er oplyst, vil den blive sendt til familieretten til afgørelse. I nogle tilfælde kan det dog være relevant at understøtte forældrene i at indgå en fælles aftale omkring barnet, og sagen vil blive afsluttet med en aftale i Familieretshuset.

For at frigive ressourcer til nedbringelse af ventetiden vil opfølgende møder efter en børnesamtale alene gennemføres af den børnesagkyndige forældrerådgiver, hvor det er fagligt forsvarligt. Det opfølgende møde vil således ikke blive gennemført af det tværfaglige team, som ellers holder møder i § 7-sagerne.

Når ventetiden er nedbragt til det ønskede niveau, vil det opfølgende møde som udgangspunkt gennemføres af både juristen og den børnesagkyndige forældrerådgiver, idet deltagelse af kun én faglighed ved møder i § 7-sager vil forringe muligheden for at håndtere kompleksitet og risikofaktorer. Begrænsning af juridisk vejledning kan bidrage til konfliktoptrapning, hvilket kan medføre længere sagsforløb, da muligheden for at få håndteret konflikten bliver mindre, og der vil være større risiko for fastlåsthed i forhold til konflikten.

Kontakten til barnet bliver under hele sagen varetaget af barnets kontaktperson i Børneenheden, hvis barnet har taget i mod tilbuddet om kontaktperson.

Kontaktpersonen kan også følge barnet i familieretten, hvis familieretten vælger at inddrage barnet yderligere.

Sagsforløb i Statsforvaltningen

I Statsforvaltningen blev forældrene efter visitation af sagen indkaldt til møde. Da der ikke var nogen screening af sagerne, skete visitationen på et mere begrænset oplysningsgrundlag. Forældrene blev uanset omfanget af risikofaktorer som udgangspunkt ikke indkaldt til tværfaglige møder. Tværfaglige møder blev alene gennemført i helt særlige situationer. Formålet med mødet med forældrene var primært at opnå et forlig, uanset om der var alvorlige risikofaktorer. Der blev på mødet som udgangspunkt alene arbejdet med den aktuelle uenighed og kun i meget begrænset omfang med den underliggende konflikt.

Hvis forældrene ikke blev enige på det første møde i sagen, overgik sagen til juridisk sagsbehandling. Det betød, at forældremyndigheds- og bopælssager blev sendt til byretten til videre behandling i byretten, mens samværsager blev yderligere oplyst, inden Statsforvaltningen traf afgørelse om omfanget af samværet. Oplysning af sagen kunne ske ved

- Indhentelse af oplysninger hos andre myndigheder
- Afholdelse af en børnesamtale
- Iværksættelse af overvåget samvær
- Iværksættelse af børnesagkyndige undersøgelser (BSU) eller sagkyndige erklæringer (SE).

I helt særlige tilfælde kunne der holdes et opfølgende møde efter en børnesamtale eller en børnesagkyndig undersøgelse.

Med venlig hilsen

Astrid Krag

Bilag:

Bilag 1: Forventet reduktion af mødeniveau ved 60 pct. implementering